

Abonnement pour un an

350 piastres

Edition spéciale. 500 ptrs.

Adresse :

"Idjtihad," Constantinople

Téléph. st. 865

XXII ème ANNÉE

1927, 1 Maï No 227

اجتهاد

IDJTIHAD

علمی، ادبی، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]
تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون
۳۱ ، اعلا کاغذلیسی ہ لیرادر.

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتہاد ثہوی »

تلہ فون : استانبول ۸۶۵

یکرمی ایکینچی سنہ

نومرو ۲۲۷ - ۱ مایس ۱۹۲۷

— ۱۳ —

براسکی ملنک لایره نته
صوقولان بر کوچوک بوجکه دوندیم ؟
بورادن روحک مرچتته
ظلمتی بر لحظه کومه رک سوندیم .

— ۱۴ —

« غداسی اولسه مده بر جاناوارک
راضی یم » دیورکن تا اوزاقلردن
عکس ایتدی اویشیل قوربغه لرک
اورمانی تیره تن سسلری بر آن ..

— ۱۵ —

کوکارک صارصیلدی اوزمان عرشی،
کاشکه غروری بنده قیر ایدم .
بختیار اولوردم ظلمته قارشی ،
اونلرک سسیله برحایقیر ایدم ...

۱ - شباط ۱۹۲۶ : پارس مجمل سنا

فلسفی سوزلر :

وقتی ضایع ایتک حقیقی بر اتحار ارتکاب ایتمکدر .
ایشسز کچن بر کون ، اویقوسر کچن بر کیجه کیبی
بورار .
[پوتی - سن]

حظ ایشله مه نك میوه سی و مکافاتیدر . [هونارک]
چان صیقیندییسی ، تبیلک واسطه سیله دنیا یه کیردی .

الم چیچککاری

مترجمک افاده سی

بودله ر الم واضطراب شاعریدر ؛ شعرلرنده باشند
آشاغی یأس و نومیدی و بر حال مرضی کوریلور . صانکه
روحی هیجان و کدرله بسلنیر . چوق زمان آ کلاشیلما-
مقدن ، طانماقدن متولد مرارت ایله نسیان و متروکیت
ایچنده ده کینج دنیله بیله جک بر چاغده افول ایتمشدر .
فقط نسل جدید اونک خاطره سی اعزاز و تحیل ایدیور ،
یکی شعر ، اونده اعجاز کار بر استاد بولیور . بوکون
طبقات شعرک اک بلند نقطه سنده نامنک اطرافنده تشکل

ایدن هاله اشتهار زماننک قدر ناشناسلغنه قارشی نه
شعشعه دار بر جواب تشکیل ایدیور !

بودله رک الم چیچککاری « Fleurs du mal » عنوانی آلتنده
طوبلا دیفی اشعاری همان هر لسانه ترجمه ایدلشددر . بوخسته لقلی
چیچککار هر مملکت کینج لکینی مسحور ایتمش و اونلرایچون
دائما بر امید و تسلی صاقلامشدر . یکیلره کوره (بودله رک
شعری وصف و تعریف اولنه ماز چونکه معین دکلددر .
بر هوای ملال که اسر و فکریده آجی تأثیرلر بر اقیور . اوقویان ،
بر رعشه ایله ، بوقوه معجزه نما اوکننده سرفرو ایدر .

زماننده باشلی باشنه بر حرکت ادبیه میدانه کتیرمش
اولان بو قدر مهم و بیوک شاعرک آثارندن ادبیاتمک
محروم قالسی روا میدر ؟ فقط (بودله رک شعرلری لسانمزه
نقل ایدیله بیلیرمی ؟ هوغو ، لامارتین و موسسه لرک رنگین
تخیلات و تصور اتندن ذوق آلان تربیه فکریه من عجباً
بو غیر مونس تهیجات ، بو عجیب هوسات و غریب ترکیباتی
بردنبره نصل تلقی ایدم جکدر ؟

کچنده بر مناسبتله بودله روآ ناری حقنده مداوله افکار
ایدر کن و قتیله « الم چیچککاری » فی تجربه قیلندن ترجمه ایتمش
اولدیغمی و اصللرنده کی لطافتی محافظه ایدمه مملکه برابر
(اساساً بوکا امکان ده یوقدر) بو ترجمه لردن ملال شاعری
حقنده عمومی بر فکر حاصل ایدیله بیله جکینی سویلش
ایدم . حاضر بولنا لیرک و او میانه پک اسکی و قیمتی
آرقاداشم عبدالله جودت بکک تشویق و اصراری
اوزرینه خیلی اسکی زمانه عائد اولان بو ترجمه لری بوکون
بر کره ده کوزدن کچیردکن صکره انظار مطالعه یه
وضع ایدیورم .

بودله ر ، شعرلرنده روماننیزم و پاراناس شاعرلرینک پارلاق
الفاظی و طمطراقلی خطابه لری یرینه روحک صمیمی هیجان
واضطرابلرینی فقط شیمیدی به قدر آلیشما مش و ایشیتمه مش
اولدیغمز بر طرزده افاده ایتدیکندن ترجمه لری اوقونور کن
بونلرک عیناً لسانمزه کچیرلمه سنده کی مشکلات البته تقدیر
اولنور . واقعا افاده لری نثره تحویل ایله ده آ کلاشیله جق
شکله قویق قابلدی . فقط اساسدن چوق آیرلق ایسته مدم
و بناء علیه لزوم قطعی حسن ایتدیکجه ممکن مرتبه جمله لرک
ترتیب صره سی محافظه یه دقت ایتدم .

میدان انتشاره چپندی . بوده بالذات بودله ر طرفندن
تصحیح اولنان ۱۸۶۱ ایکنجی طبعندن استنساخ ایدلمشدی .
ته توفیل غوتیه نك مشهور مقدمه سی بونده موجود دکلدر .
طابع بونك وسنت بوو ایله دیگر لرینك مطالعات وتنقیداتنك
آرتق موسملری کچمش اولق حسبیله یکی طبعده یاقیشیق
آلمیه جغنی سویلیور و بودله ر حقنده کی چیرکین افسانه لری
اساسندن تخریب ایتك واونك یکی فکر لر اوزرینه اجرا
ایتدیکی تأثیری کوسترمك ایچون مقدمه مقامنده بر قاج
کله یازمغه یر بولونمدیغنه تأسف ایدیور . فقط آناری
بشرینك حساسیت و زکاونتك الك علوی ابداعاتندن
اولان بر محرری ده ائی طاتمی ایچون بوتقصانی بزم
تلافی ایتمه منی ایجاب ایتدی . اونك ایچون (نرو شعر کلیاتی)
(Collection Prose et Vers) آراسنده کچن سنه نشر
اولنان الم چیچکلرینك الك صوك طبعنه مقدمه اوله رق
یکی شاعر لردن وانجمن دانش اعضا سندن پول واله رینك
واقفانه و طمانه مطالعه سنی ده ترجمه ایله درجه و شاعر ك
آریجه بر مختصر ترجمه حالی و کذا ۱۹۲۶ سنه سنده
نشر اولنان (یکی فرانسز اشعار منتخبه سنده) Anthologie
de la nouvelle poésie française بودله ر حقنده کی
قیصه فقط وجیز و بلیغ دیگر بر مطالعه یی ده علاوه یه لزوم
کوردیم . وان به وءرك تمثیلله الم چیچکلرینك الك صوك
طبعی آراسنده بعض جزئی فرقلر کوردیکمدن ترجمه لر .
ده کی ترتیب صره سنی بو صوك طبعه کوره تنظیم ایتدم .
مثلا برنجی قسم اولان (ملال و خیال) برنجی تألیفه
سکسان بش منظومه دن عبارت ایکن صوك تألیفه سکسان
سکز شعری حاویدر . بو تخالف ، محکوم اثر لر ، که
آلتیدر به وءر طرفندن آیری بر قسم شکنده طبع ایدلمش
اولدینی حاله الك صوك طبعده بودله رك ایلك طبعی گبی
اشعار سائر میانه قاریشیدر لمش اولمسندن نشأت ایدیور .
برده ترجمه ده بعض شعر لر که نه صورتله الهام اولوندیغنه
ونه زمان ونه مناسبته یازلدقلرینه دائر شر حیر آراسنده کوردیکم
معلوماتی ده آریجه علاوه ایتدم . بو جهته ترجمه من نه
وان به وءرك طبعنه ونه ده صوك تألیفه تماماً موافق اولدی .
فقط بزم ایچون ده ا مواضع ودها مدلل اولدی .

« الم چیچکلری » مملکت مزده غرب ادبیاته واقف
اولانله مجهول دکلدر آتجق بونلرک ایچنده لسانزه
ترجه ایدلمش لری وارمیدر بیلیمورم . هر حاله بو
بیوک شاعر مملکت مزده پك آز کیمسه طرفندن
طاعتشدر .

الم چیچکلرینك مختلف تاریخ و طرزده بر چوق
طبع لری واردر . ابتدا ۱۸۵۷ تاریخنده بوله مالاسسی
Poulet-Malassis و دو برواز de Broise طرفلرندن باصیلمشدر .
بش قسمندن (خیال و ملال ، الم چیچکلری ، عصیان
شراب ، اولوم) مرکب و یوز منظومه یی حاوی اولان بو
مجموعه اشعار ك انتشارینی متعاقب (فیغارو) غزته سی محررینك بر
مقاله خصمانه سی اوزرینه شاعر « اخلاق عمومیه به تجاوز » له
اتهام اولندی و ترجمه حالنده بحث ایدلدیکی وجهله محکمه
کندیسنی و طابع لری جزای نقدی یه و اثرندن آلتی
منظومه یی چیقارمغه محکوم ایتدی .

۱۸۶۱ ده تکرار طبع اولوندینی وقت اثره « پارسه
عائد الواح » نامیه یکی بر قسم و اوتوز بش یکی منظومه
دها علاوه اولونمشدی .

تمثیل قطی ۱۸۶۸ تاریخنده و معاصر کتب خانه
Bibliothèque contemporaine میاننده ته توفیل غوتیه نك
مقدمه سیله بودله رك کوزل بر رسمی حاوی اوله رق کتابچی
و طابع میشل له وی طرفندن موقع انتشاره قونولمشدر . هر کسجه
معروف اولان والارده دولاشان بو طبعك نهایتنه ادواریه ری
وسنت بوو ایله باربه دوره ویلی کی مشاهیرك برنجی طبع
مناسبته یازدقلری مکتوب و مقاله لر دخی درج ایدلمشدر .
فقط بو تألیف قطی نك ده بر طاقم نقایصی بولنیدینی
صکر دن ثابت اولمشدر . ۱۹۱۱ ده کتاب استاد لری
Maitress de livre کلیاتی ایچنده الم چیچکلرینك تام و صادق
برمتنی فلیقس غوتیه ایله آدولف وان به وءر طرفندن
نشر ایدلدی . بو اثر شاعر ك مراحل تفکرینی خطوه
بخطوه تعقیبه امکان ویریوردی . ترجمه لر من ایشه بو طبعدن
یابلشدر .

۱۹۱۷ ده ینه آدولف وان به وءرك نظارتیه و بودفعه
ایضاحات و شروح لازمه علاوه سیله تکرار مکمل بر طبع

الم چیچکریک بشقه طبعلی ده‌ا وارسده آریجه
بخه شایان دکلردر .
بوقیمتسز مساحی پارچه‌لریله ادبیاتمزه ناچیزانه برخدمته
موفق اوله بیلیمش ایسه‌م بئم ایچون نه شرف !
نشان طاشی: **عالمشاه زاده اسماعیل صفی**

بودله‌رك حیاتی [۱]

مشهور فرانسز شاعری بودله‌ر (شارل‌یه‌ر) ۱۸۲۱-
سنه‌سی نیساننک طقوزنجی کونی پارسده تولد و ۳۱ آغستوس
۱۸۶۷ده عینی شهرده قرق آلتی یاشنده وفات ایتمشدر.
باباسی کندی مراقی ایچون جالیشان بر رسام ایدی.
کنج یاشنده اولدی. آنه‌سی بالاخره فرانسه‌نک استانبول
سفیری اولان میرآلای اویک Aupick ایله تکرار تاهل
ایتدی. بودله‌ر، (لیون) شهرنده باشلادیغی تحصیاتی ۱۸۳۹
ده اكمال ایله ابویتنک رضالری خلافت اوله‌رق هر مسلکی
رد و ادبیات مسلکی اختیار ایتدی. اونی بوفکرندن
واز کچیرمک ایچون عائله مجلسنک قراریه قالدکوتایه کیدن
بر تجارت سفینه‌سنه ارکاب ایتدیلر. فقط اورایه قدر
کیتمدی. و اون آی قدر غیوبتدن صوکره تکرار
فرانسه‌یه کلدی (۱۸۴۲). سن‌رشدده اصل اولدیغنده
باباسندن توارث ایتدیکی تخمیناً یتیمش بیک فراتق قدر
بر ثروته وضع ید ایتدی. آرتق آرزوسی وجهله حرکته
مانع قالمشدی. سن‌لوی آطه‌سنده اختیار اقامت و دیگر
کنج شاعر و صنعتکارلرله مناسبات دوستانه تأسیس
ایتدی: (ثودور دوبانویل Th. de Banville ژ. له‌وا.
واسسور Levavasseur، پرارون Prarond، ژول بویسون
J. Buisson ایله دوروا Em. Deroy الخ). ایلاک اثری
۱۸۴۵ سنه‌سی رسم سالونی ایچون چیقاردیغی نسخه‌در.
عینی زمانده نظم و نثردن مرکب برقاج اثری Corsaire
Satan ده نشر ایتدیکی کبی برقاج شعرده صنعتکار
l'Artiste مجموعه‌سنه کوندردی. ایرتسی سنه‌ایکینجی برصالون
رساله‌سی نشر ایتدی. اوراده ایلاک نسخه‌ده‌کی کبی (اوزن
دولاقروا) حقنده کی حسن حیرتی تکرار ایدیور و Ingres ك

[۱] Grande Encyclopédie دن آلمشدر.

صنعتده کی فائقیتنه تقدیر خوان اولیوردی. او وقت بو
ایکی سیوک صنعتکار هنوز ایجه طانماشلردی. بودله‌ر
اثرلریغی تحلیل ایتدیکی ارباب صنعتک هر برینی بر کله
میمزه ویا بر صفت فارقه ایله وصف ایدیوردی. زمان
اونک جرأتکارانه اولان بوشخصی حکمرانده کی اصابتی
تأیید ایتدی؛ ویا لکزر بو یازیلری ایچون معاصر صنعت
مواخذه‌سنده بر محل مخصوص اشغال ایدر. کندیمی‌ده
ذاتاً بو تحلیلاته حصر نفس ایتکی دوشونمشدی.

۱۸۴۶ سالونیه عائد نسخه‌ده (یکی رسم صنعتی)
(داوید David، کهرن Guerin و ژیرو Giraud)
اسمیریله ایکی جلدک حاضر لنقده اولدینی اعلان ایدلمش
ایدی. لکن بونلرک هیچ بری ظهور ایتدی. کذا در دست
طبع اولدینی بیلدیریلن اثرلر میاننده، مدلل قادینلری
les lesbiennes که بشقه بر یرده شهادت
تسمیه اولنمشدی و بو کون «الم چیچکری» دیمکده در.
بونلر دخی لیسته‌یه داخلدی.

عینی زمانده بودله‌ر ایکی منشور حکایه نشر ایدیوردی:
کنج ساحر le jeune enchanteur و لافانفارلو La Fanfarlo
بونلرک ایکینجیسی Ch. Defayies امضاسی حاوی ایدی.
والده‌سنک عائله ناملرندن بری اولان بواسمی بعضاً کندی
مخالصی کبی قوللانیردی. قاتولیک تمایلاتنه و آریستوقراسی
ذوقنه رغماً ۱۸۴۸ اختلالی مسرتله قارشیلادی. وموقه
پاپیلان سپرلر اوزرنده سلاحله کوروندی. شافلوری
ایله برلکده (سلامت عامه) اسمنده پک آز مدت دوام
ایدن بر غزته چیقاردی و پرورون Prudhon ایله عقد مناسبت
ایلدی. ینه بو زمانده (شاتورو) ده محافظه‌کار بر غزته‌نک
اداره‌سی درعهده ایدرک آزر زمان اوراده اقامت ایتدی.
(بودله‌ر) ک ذهنتده یکی بر مراق پیدا اولمشدی:

Edgar Poe (ادگار پو) نك مفتونی اولدینی حکایه‌لریغی ترجمه
ایتمک و انکلیز ادیبی فرانسه‌ده ده‌ایو طانمق...
چو جلقلمندن بری تحصیلی و سیاحتی و آمریقان غزته‌لرینک
مطالعه‌سی سببیلله انکلیزجه ایله استیناس پیدا ایتمش
اولدیغندن عربجه‌لرله سالیسلرک میخانه‌لرینه کیروب
واونلرله دوشوب قالدقهرق (بو) حقیده معلومات آله جغنی